

KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI
SZERVEZET
TRANSPORTATION SAFETY
BUREAU

ZÁRÓJELENTÉS

**2010-474-5
VASÚTI BALESET**

**Kiskunfélegyháza és Petőfiszállás állomások között
AS628 jelű fénysorompó**

2010. október 13.

IC 705 sz. vonat

A szakmai vizsgálat célja a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események okainak, körülményeinek feltárása, és a hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges szakmai intézkedések kezdeményezése, valamint javaslatok megtétele. A szakmai vizsgálatnak semmilyen formában nem célja a vétkesség vagy a felelősség vizsgálata és megállapítása.

Jelen vizsgálatot

- a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló 2005. évi CLXXXIV. törvény (a továbbiakban: Kbt.),
- a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események szakmai vizsgálatának részletes szabályairól szóló 7/2006. (II.27.) GKM rendelet,
- illetve a Kbt. eltérő rendelkezéseinek hiányában a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával folytatta le a Közlekedésbiztonsági Szervezet.

A Kbt. és a 7/2006. (II.27.) GKM rendelet együttesen az Európai Parlament és a Tanács 2004/49/EK irányelve (2004. április 29.) a közösségi vasutak biztonságáról valamint a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv és a vasúti infrastruktúrapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról szóló 2001/14/EK irányelv módosításáról (vasútbiztonsági irányelv) szóló uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálják:

A Közlekedésbiztonsági Szervezet illetékessége a 278/2006.(XII.23.) Korm. rendeleten alapul.

Fenti szabályok szerint

- A Közlekedésbiztonsági Szervezetnek a súlyos vasúti balesetet ki kell vizsgálnia.
- A Közlekedésbiztonsági Szervezet mérlegelési jogkörében eljárva kivizsgálhatja azokat a vasúti baleseteket, illetve váratlan vasúti eseményeket, amelyek megítélése szerint más körülmények között súlyosabb következményű balesethez vezethettek volna.
- A szakmai vizsgálat független a közlekedési baleset, illetve az egyéb közlekedési esemény kapcsán indult más közigazgatási hatósági, szabálysértési, illetve büntetőeljárástól.
- Jelen Zárójelentés kötelező erővel nem bír, ellene jogorvoslati eljárás nem kezdeményezhető.

A Vizsgálóbizottság tagjaival szemben összeférhetlenség nem merült fel. A szakmai vizsgálatban résztvevő személyek az adott ügyben indított más eljárásban szakértőként nem járhatnak el.

A Vb köteles megőrizni és más hatóság számára nem köteles hozzáférhetővé tenni a szakmai vizsgálat során tudomására jutott adatot, amely tekintetében az adat birtokosa az adatközlést jogszabály alapján megtagadhatta volna.

Jelen zárójelentés

alapjául a Vb által készített, a KBSZ főigazgatója által elfogadott és az észrevételek megtétele céljából – rendeletben meghatározott – érintettek számára megküldött zárójelentés-tervezet szolgált.

A zárójelentés–tervezet megküldésével egyidejűleg a KBSZ főigazgatója értesítette az érintetteket a záró megbeszélés időpontjáról, és arra meghívta az érintett személyeket, szervezeteket.

A 2011. június 28-ára kitűzött záró megbeszélésre nem került sor, mert a zárójelentés-tervezettel kapcsolatosan észrevételt nem tett egyik érintett sem

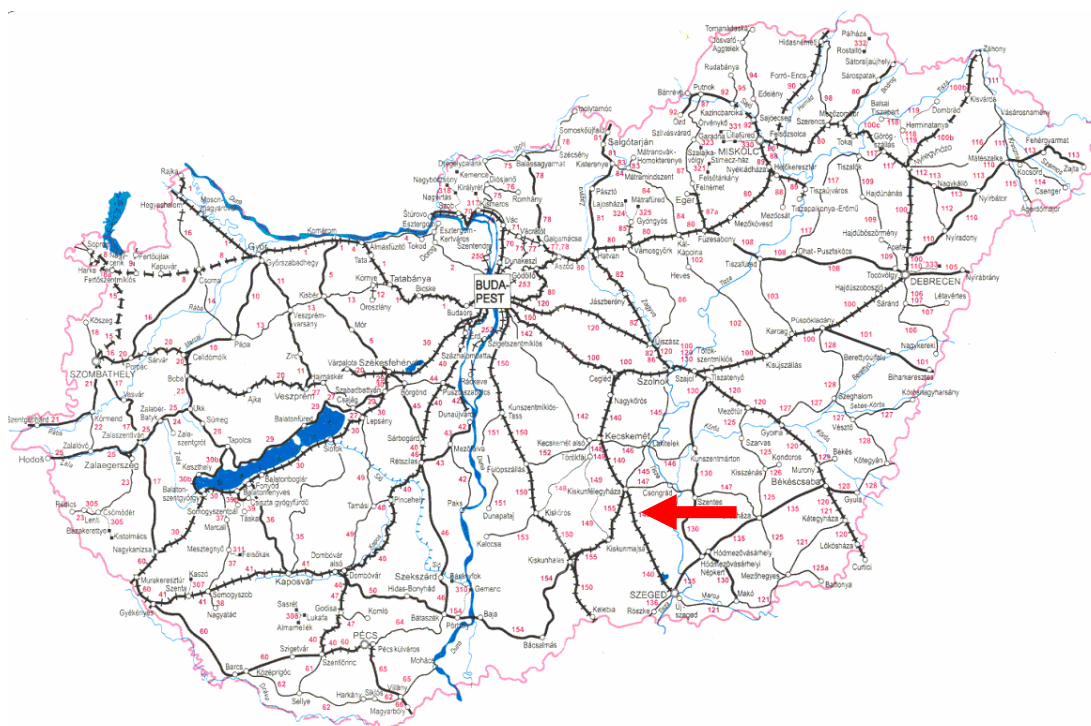
MEGHATÁROZÁSOK ÉS RÖVIDÍTÉSEK

CSM	A vezetőálláson a mozdonyvezető egyedül teljesít szolgálatot („csak mozdonyvezető”)
GKM	Gazdasági és Közlekedési Minisztérium
KBSZ	Közlekedésbiztonsági Szervezet
KÖFI	Központi Forgalomirányítás
Kbvt.	A légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló 2005. évi CLXXXIV. törvény
MÁV Zrt.	Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság
MÁV-Trakció Zrt.	MÁV-TRAKCIÓ Vasúti Vontatási Zártkörűen Működő Részvénytársaság
NKH	Nemzeti Közlekedési Hatóság
psz.	pályaszám
Vb	Vizsgálóbizottság
VBO	MÁV Zrt. Biztonsági Igazgatóság illetékes Területi Vasútbiztonsági Osztálya

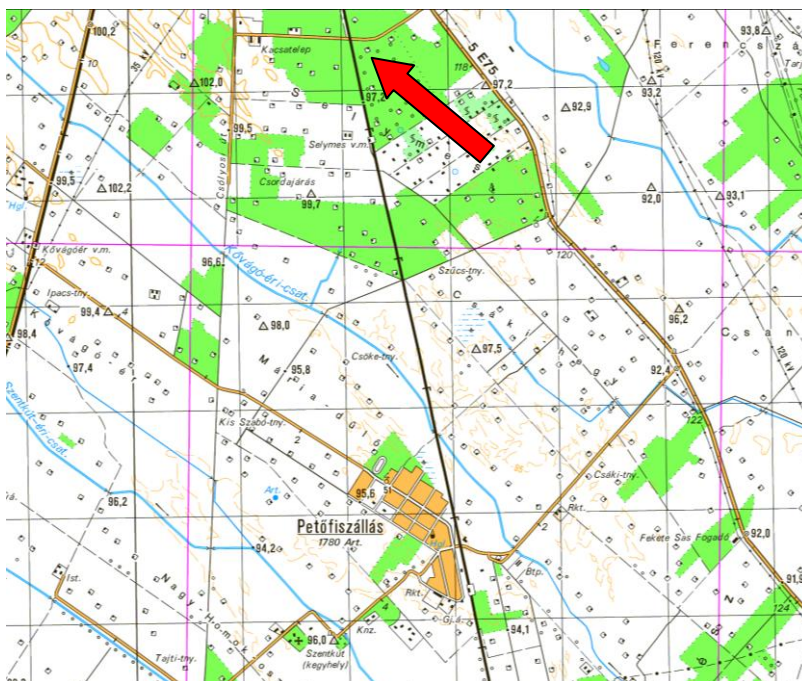
AZ ESET ÖSSZEFOGLALÁSA

Az eset kategóriája	vasúti baleset (jelentős)
Az eset jellege	baleset vasúti átjáróban
Az eset időpontja	2010. október 13. 12:27
Az eset helye	140 sz. vasútvonal, Kiskunfélegyháza és Petőfiszállás állomások között, AS628 jelű fénysorompó
Vasúti rendszer típusa	országos
Mozgás típusa	belföldi intercity vonat
Az eset kapcsán elhunytak/ súlyosan sérültek száma	1/0
Pályahálózat működtető	MÁV Zrt.
Rongálódás mértéke	V43-1010 psz . mozdony kismértékben, az útátjáróban a STRAIL-elemek kismértékben, a gépkocsi javíthatatlanul rongálódott
Érintett vonat száma	IC705
Üzemeltető	MÁV-START Zrt.
Nyilvántartó állam	Magyar Köztársaság

Az eset helye

1. ábra: Az eset helye

2. ábra: Az eset közelebbi helye

Bejelentések, értesítések

A KBSZ ügyeletére az esetet 2010. október 13-án 12 óra 51 perckor jelentette a MÁV Zrt. hálózati főüzemirányítója.

Vizsgálóbizottság

A KBSZ főigazgatója a vasúti közlekedési baleset vizsgálatára 2010. október 13-án az alábbi Vizsgálóbizottságot jelölte ki:

vezetője	Gula Flórián	balesetvizsgáló
tagjai	Prisznyák Éva	balesetvizsgáló
	Kovács András	baleseti helyszínelő
	dr. Máté Róbert	orvos szakreferens

dr. Máté Róbert Vizsgálóbizottsági tagsága 2011. május 31-én, tekintettel kormánytisztviselői jogviszonyának megszűnésére, megszűnt.

Az eseményvizsgálat áttekintése

- A Vb 2010. október 13-án helyszíni szemlét tartott, fényképfelvételeket készített, az útátjárót megvizsgálta.
- Rendőrségtől és az infrastruktúra üzemeltetőjétől tájékoztatást kért és kapott.
- A menetíró regisztrátumot kiértékelte.

Az eset rövid áttekintése

Kiskunfélegyháza és Petőfiszállás állomások között, a jól működő, a közút felé piros jelzést adó AS628 jelű fénysorompóval biztosított útátjáróban, az IC 705 sz. vonat V43-1010 psz. mozdonya 2010. október 13-án 12 óra 27 perckor egy személygépkocsival ütközött.

A baleset következtében a gépkocsi vezetője a helyszínen életét veszítette. A V 43-1010 psz. mozdony kis mértékben rongálódott, a gépkocsi pedig javíthatatlanná vált. A személyszállító vonaton senki sem sérült meg.

A vasúti pálya 14 óra 52 percig el volt elzárva. Az esemény következtében 7 vonat összesen 695 percet késett.

A vizsgálat során a Vb megállapította, hogy az esemény időpontjában a fényoszorompó a közút felé felváltva villogó piros fényt mutatott, az útátjáró kialakítása megfelel a hatályos jogszabályoknak, a vonat az előírt sebességet nem lépte túl.

A Vb megállapítása szerint a baleset oka a közúti járművezetővel összefüggő emberi tényezőre vezethető vissza.

1. TÉNYBELI INFORMÁCIÓK

1.1 Az esemény lefolyása

2010. október 13-án a Szeged- Budapest-Nyugati pu. viszonylatban közlekedő, IC705 számú vonat Petőfiszállás állomást elhagyva, 12 óra 27 perckor, az AS628 jelű fénysorompóval biztosított úttájróban a menetirány szerinti jobb oldalról, az 5. sz. főút felől a vonat elé behaladó személygépkocsival ütközött.

A gépkocsi a mozdony elejére felakadt, és a vonat a teljes megállásig, 390m hosszan toltta maga előtt.

A gépkocsi vezetője a helyszínen életét vesztette, a vonaton senki sem sérült meg.

Az esetnek külső szemtanúja nem volt felkutatható.

3. ábra:
A gépkocsi beszorult a mozdony alá

4. ábra:
A mozdony rongálódásai

1.2 Személyi sérülés

Sérülések	Személyzet	Utások	Úttájró használók	Egyéb
Halálos	–	–	1	–
Súlyos	–	–	–	–
Könnyű	–	–	–	–
Nem sérült	–	–	–	–

1.3 Vasúti járművek sérülése

A V43-1010 psz. mozdony baloldali homloklámpái, pályakotrója, fővezeték elzáró-váltója és homokoló berendezése megsérült, szolgálatképtelen lett.

1.4 Infrastruktúrában keletkezett kár

Az érintett úttájró STRAIL elemei kis mértékben rongálódtak.

1.5 Egyéb kár

A gépkocsi javíthatatlanná vált.

A vasúti pálya 14 óra 52 percig el volt elzárva. Az esemény következtében 7 vonat összesen 695 percet késett.

1.6 A személyzet adatai

1.6.1 Az IC 705. számú vonat mozdonyvezetője

Kora	49 év
Neme	férfi
Szakképesítése	Országos közforgalmú vasúti villamosmozdony vezető, dízelmozdony vezető
Orvosi alkalmassági érvényessége	2013. március
Vonalismeret	érvényes
Típusismeret	érvényes
Szolgálatba lépett	2010. október 13. 7 óra 52 perc

1.7 A vonat jellemzői

Vonatszám	IC 705
Vonat neve	belföldi intercity
A vonat üzemeltetője	MÁV Start Zrt
Vonattovábbítás módja	CSM
Mozdony pályaszáma	V43-1010
Mozdony tulajdonosa	MÁV TRAKCIÓ Zrt.
Vonathossz	163 m
Elegytömeg	341 t
Előírt fékszázalék	103%
Tényleges fékszázalék	138%

5		103		705 IC PAPRIKA Kiskunfélegyháza - Városföld között helytelen vágányon közl. VPE:2009/38493/0		5		103	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
0.0	Szeged	o				11	45	60/60	
2.1	Szeged-Rendező	o	*	3			48		
5.3	Kiskundorozsma		*	4			52		
9.1	Szatymaz	^	*	6	11	58	12	01	
8.2	Balástya	^	*	5			06	100	
6.5	Kistelek		*	4	12	10	11	100	
9.1	Csengele	^	*	6			17		
9.5	Petőfiszállás	^	*	6			23		
10.3	Kiskunfélegyháza	o	*	7	30		31		
13.6	Városföld	^	*	8			39		
9.5	Városföld elág.		*	5			44		
2.3	Kecskemét	o	*	2	46		47		

5. ábra:
A vonat menetrendje az érintett szakaszon

1.8 Az infrastruktúra leírása

1.8.1 Biztosítóberendezés

A Kiskunfélegyháza-Petőfiszállás állomásközben a KÖFI rendszerbe bevont, jelfeladásra kiépített, önműködő térközbiztosító berendezéssel, és önműködő fénySOROMPÓKKAL felszerelt biztosítóberendezés üzemel.

A központi forgalomirányító berendezés lehetővé teszi a biztosítóberendezés működésének regisztrálását. A Vb a KÖFI monitorképei alapján a biztosítóberendezés működésével kapcsolatban megállapította, hogy

- az IC705 sz. vonat lezárt vágányúton, szabályos jelzőkezelés mellett haladt ki 12 óra 26 perc 40 másodperckor Petőfiszállás állomásról;
- az AS628 jelű fénySOROMPÓ 12 óra 26 perc 51 másodperckor pirosra váltott a közeledő vonat hatására;
- az AS628 jelű fénySOROMPÓ 12 óra 27 perc 41 másodperckor fehérre váltott, mert a vonat vége az útátjárót elhagyta.

A baleset időpontjában a KÖFI adatai szerint az AS628 jelű fénySOROMPÓ jól működött, a közút felé felváltva villogó piros fényt adott. A Vb a vasúti pálya felszabadulása után közlekedő első azonos irányú vonatnál megfigyelte a fénySOROMPÓ működését, és azt rendben találta. (6. ábra)

1.8.2 Vasúti pálya

A vasúti pálya a balesetben nem játszott szerepet, részletes leírása nem szükséges.

1.8.3 Közút

Kiskunfélegyháza külterületén lévő ún. Csordajárási út az 5. sz. főutat köti össze a környező tanyákkal, hétvégi házakkal, és a Csólyosi úttal. A gépkocsi haladási iránya felől, az átjáró előtt, a közút, egyenesen halad kb. 170 méter hosszan, majd merőlegesen keresztezi a vasúti pályát. A közút burkolata beton. A jogszabályban előírt közúti jelzőtáblák jól láthatóan ki vannak tűzve. (7. ábra)

A közút felől a vasúti átjáróra figyelmeztető táblák mindkét irány felől sérülésmentesek, hiánytalanok:

- sorompó nélküli vasúti átjáróra figyelmeztető tábla, mely alatt kiegészítő tábla jelzi, hogy az átjárót fénySOROMPÓ biztosítja,
- vasúti átjárót előjelző táblák,
- vasúti átjáró kezdete.

1.8.4 Útátjáró

A szintbeni keresztezés kialakítása STRAIL elemes, 6,5 méter széles. A rávezető út szilárd burkolatú. A közút-vasút keresztezés szöge 90 fokos. A fénysorompó optika hagyományos izzós kialakítású, fényereje megfelelő. A fénysorompó árboca a közúti járművek érkezési irányának megfelelően van beállítva, a közútról érkezők számára a megfelelő láthatóságot biztosítva. Az átjáróban a csökkentett rálátási háromszög valamennyi irányból biztosított volt.

6. ábra:
Jól működő fénysorompó

7. ábra:
A közút vonalvezetése, és a jelzőtáblák

1.9 Állomási adatok

Az eset szempontjából nincs jelentősége, ezért részletes ismertetése nem szükséges.

1.10 Vasúti járművek adatrögzítői

A V43-1010 psz. mozdonyon Teloc RT-9 típusú, 0-150 km/h méréshatárú sebességmérő és regisztráló működött. A benne alkalmazott szalag méréshatára szintén 150 km/h volt. A szalag értékelését a VBO végezte el.

1.11 Kommunikációs eszközök

A kommunikációs berendezések az esemény lefolyására nem voltak hatással, ezért részletezésük nem szükséges.

1.12 Meteorológiai adatok

A baleset időpontjában +12 Celsius-fok, és derült, csendes napos idő volt. A távbalátás nem volt korlátozott

1.13 A túlélés lehetősége

A mentőegységek értesítése rendben megtörtént, a mentés nem szenvedett késedelmet. A gépkocsi vezetője a helyszínen életét vesztette. Az elhunyt számára a baleset túlélése a túlélési tér összenyomódása miatt nem volt lehetséges.

1.14 Próbák és kísérletek

A Vb megállapította, hogy a következő, azonos irányból érkező vonat közlekedésekor a fénysorompó-berendezés valamennyi árbocán megjelent a felváltva villogó piros fény.

1.15 Érintett szervezetek / a munkaszervezés jellemzése

Az érintett szervezetek, a munkaszervezés jellemzői az eset bekövetkezésére nem voltak hatással, ezért azok elemzése nem szükséges.

1.16 Szabályok és szabályzatok

Az 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) következő bekezdései szabályozzák a félsorompó nélküli, fényorompóval biztosított vasúti átjáróban követendő szabályokat:

„19. § (2) A fényorompó a vasúti jármű közeledését és áthaladását két egymás mellett levő, felváltva villogó piros fényrel jelzi; egyébként a készülék villogó fehér fényt ad.

(...)

(6) A továbbhaladás tilalmát jelzi, ha

a) az - egyedül vagy félsorompóval együtt alkalmazott - fényorompó villogó piros fényjelzést ad;

(...)

39. § (1) A vasúti átjárót megközelíteni csak fokozott óvatossággal szabad. A vasúti átjáró megközelítésekor, illetve a vasúti átjárón történő áthaladás során eleget kell tenni a vasúti átjáró biztosítására szolgáló közúti jelzéseknek.

(...)

(3) A vasúti átjáró előtt a 98., 99., 99/a. vagy 99/b. ábra szerinti jelzésnél, vagy a megállás helyét jelző útburkolati jel előtt meg kell állni, ha

a) bármely irányból vasúti jármű közeledik,

(...)

c) a teljes sorompót kiegészítő fényjelző berendezés, illetőleg a fényorompó vagy félsorompóval kiegészített fényorompó villogó piros jelzést ad,

(...)

e) a fényorompó vagy a félsorompóval kiegészített fényorompó villogó fehér jelzést nem ad,

(...)”

1.17 Kiegészítő adatok

A gépkocsivezető a mobilszolgáltatótól kapott információ szerint 12 óra 27 perc 09 másodperckor kimenő hívást kezdeményezett. A hívás 35 másodpercen át, 12 óra 27 perc 44 másodpercig tartott. Az időadatok a mobilszolgáltató órája szerinti adatok.

1.18 Korábbi hasonló események

Ebben az útátjáróban a KBSZ korábban balesetet nem vizsgált.

2. ELEMZÉS

2.1 Gépkocsi haladása

A gépkocsi az 5. sz. főút felől közelített az útátjáróhoz. Jelzőtáblák három alkalommal figyelmeztették a gépkocsivezetőt, hogy vasúti átjáróhoz közeledik. A fénysorompó fényjelző készüléke felváltva villogó piros fénnel jelezte a vonat közeledését. A mozdonyvezető elmondása szerint, a gépkocsivezető észlelhető irányváltoztatás és fékezés nélkül hajtott be az útátjáróba, ahol összeütközött az IC705 sz. vonattal.

2.2 Vonat haladása

Az IC705 sz. vonat közlekedése során Petőfiszállás állomásig rendkívüli esemény nem történt. Petőfiszállás állomáson szabályos jelzőkezelés mellett haladt át a vonat. A mozdonyvezető a vonat sebességét a vonatra engedélyezettnek megfelelően 100km/h sebességen tartotta. A mozdonyvezető az átjáróba behajtó személygépkocsit kb. 150 méterről észlelte, és azonnal gyorsfékezést alkalmazott. Az ütközés a mozdonyfedélzeti berendezés adatai szerint 12 óra 27 perc 58 másodperckor következett be. A vonat az ütközést követően 390 méter távolságra állt meg. A vonat megfékezettsége az előírásoknak megfelelt. A Vb az adatok kiértékelése során megállapította, hogy a mozdonyvezető az előírt 100 km/ó sebességet nem lépte túl.

A KÖFI berendezés adatai szerint a vonat vége az útátjárót 12 óra 27 perc 41 másodperckor hagyta el.

2.3 Pszichológiai háttér

A Vb tudomása szerint néhai az ütközést közvetlenül megelőző időszakban mobiltelefon-hívást kezdeményezett, és feltételezhetően beszélgetést folytatott járművezetés közben, ezért a fénysorompó jelzését nem észlelhette.

Az észrevezés feltételei:

1. ép érzékszervi működés;
2. észrevezésre alkalmas tudati szint;
3. figyelem ébersége és irányultsága.

Jelen esetben a mobiltelefon használata elvonhatta a figyelmet a vezetési tevékenység fókuszából, irányultságából. Ennek következtében az észrevezés zavart szenvedhetett, és ez, mint emberi tényező közrejátszhatott a baleset kialakulásában.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

3.1 **Az eset bekövetkezésével közvetlen összefüggésbe hozható ténybeli megállapítások**

A gépkocsi a jól működő, a közút felé villogó piros fényt mutató fényorompó ellenére hajtott a vasúti átjáróba, ezért a baleset oka a járművezetővel összefüggő emberi tényezőre vezethető vissza.

A baleset bekövetkezésében szerepet játszott a vezetés közbeni mobiltelefon használat, mely vélhetően elvonta a járművezető figyelmét.

3.2 **Az eset bekövetkezésével közvetetten összefüggésbe hozható ténybeli megállapítások**

Ilyen megállapítást nem tesz a Vb.

3.3 **Az eset bekövetkezésével összefüggésbe nem hozható, kockázatnövelő tényezők**

Ilyen megállapítást nem tesz a Vb.

4. BIZTONSÁGI AJÁNLÁS

A vonatkozó szabályok betartásával az ilyen esetek elkerülhetők, ezért biztonsági ajánlás kiadását a Vb nem tartja szükségesnek.

Budapest, 2011. június 28.

Prisznyák Éva
Vb tagja

Kovács András
Vb tagja

Gula Flórián
Vb vezetője